

Motion till riksdagen 2005/06:Ub578

av Claes-Göran Brandin m.fl. (s)

Rekrytering till läraryrket

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att verka för att en regional referenspunkt för validering och rekrytering av lärare med god yrkeskompetens skapas.

Motivering

I ambitionen att ge alla medborgare tillräckliga grundkunskaper har arbetslivsrelaterade utbildningar kommit på undantag. Nu finns risk att det saknas kvalificerat yrkeskunnande på såväl hantverks- som produktionsnivå inom flera branscher.

Ett arbetsliv i omvandling ställer krav på att utbildningssystem förändras i takt med nya förutsättningar på arbetsplatserna. Men utbildningar måste också sättas i relation till samhällets omvandling, exempelvis den demografiska utvecklingen och urbanisering till geografiska "stråk" och storstadsområden.

Den nyligen tillsatta Yrkesutbildningsdelegationen har därför en viktig uppgift att i samarbete med näringsliv och fackliga organisationer höja kvaliteten i gymnasieskolans yrkesinriktade utbildningar.

På 1990-talet har omfattande förändringar gjorts i utbildningsväsendet, exempelvis en reformerad gymnasieskola, satsningen på Kunskapslyftet och KY-utbildningar samt omorganisation av arbetsmarknadsutbildningen. Det saknas emellertid vetenskaplig kunskap om vad dessa och andra förändringar inom yrkesutbildningarna har betytt. Systematiska studier behövs för att kvalitetsgranska och ge säker kunskap om hur yrkesutbildningarna bör styras och organiseras nu och i framtiden. Goda lärare och spännande yrkesinriktade program stimulerar fler ungdomar att söka sig till professionell verksamhet inom service, produktion, underhåll och hantverk. Varken Skolverket eller Verket för högskolestudier har uppmärksammat den yrkespedagogiska utvecklingen tillräckligt.

Inom kort går en stor del av de verksamma lärarna i ålderspension. Yrkeslärare är nationellt sett ett bristyrkesområde. Rekrytering av yrkeskunniga

Fel! Okänt namn på

karaktärsämneslärare och yrkespedagoger är verkligen högaktuellt. Om inget görs snabbt, så kommer skolorna att stå utan yrkeskunniga lärare. Så nu finns möjligheterna till nystart inom yrkesprogrammen! Kompetens hos den pedagogiska personalen som möter ungdomar och vuxna i de yrkesinriktade utbildningarna i ungdomsgymnasiet och vuxenutbildningen är avgörande för framgång. Yrkeslärarna är en nyckelgrupp som behöver uppmärksammas betydligt mer. Deras förmåga att leda det pedagogiska arbetet och entusiasmera elever och deltagare är avgörande för hur yrkes- och arbetsmarknadsutbildningarna ska lyckas med sina uppdrag på gymnasial och eftergymnasial nivå. Behörighetskraven till högskolan är högt ställda. I många fall är validering det sätt som kan användas för att högskolan ska kunna fastställa den reella kompetensen och kunna ta emot yrkeskunnigt folk i yrkeslärarutbildningen. Högskolans samarbete med näringslivets branschorganisationer och fackföreningar är vitalt för att lyckas rekrytera rätt deltagare till yrkeslärarutbildning. Därför behövs en regional referenspunkt för att snabbt nå framgång i detta arbete. Att stödja utvecklingen inom detta kunskapsområde genom att inrätta en professur med inriktning mot yrkespedagogik skulle därför vara ett tydligt uttryck för viljan att lyfta fram frågor om hur samhället finner vägar till "god professionalisering" av arbetskraft i Sverige under 2000-talet.

Stockholm den 27 september 2005

Claes-Göran Brandin (s)

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)   *Marianne Carlström (s)*

Lars Johansson (s)

Rolf Lindén (s)

Siw Wittgren-Ahl (s)